

URZĄD PATENTOWY

B23b 5/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
OPIS PATENTOWY

Nr 8490.

Johannes Wilberz
(Hilden, Niemcy).~~Kl. 49 a 2.~~

49a, 5/12

Tokarka, nadająca się szczególnie do obrabiania rur (obtaczanie i nacinanie zwojów śrubowych).

Zgłoszono 4 stycznia 1927 r.

Udzielono 23 lutego 1928 r.

Nacinanie zwojów śrubowych odbywa się na tokarkach zazwyczaj zapomocą zastosowania wału śrubowego, od stopnia dokładności którego zależy w pierwszym rzędzie dokładność wytwarzanego zwoju. Dlatego też na wyrób dokładnych tokarskich wałów wodzących zwraca się szczególną uwagę. Przy pracy te wały wodzące podlegają mniejszemu lub większemu zużywaniu się, zależnie od wielkości naprężenia, które w różnych miejscach wału jest różne. Stąd powstają niedokładności w kroku śruby, które przenoszą się na nacinany zwój śrubowy.

Okazało się, że dla uniknięcia tych niedokładności należy wał śrubowy w obrabiarce służących do wytwarzania zwojów, stosować wyłącznie do nacinania tych-

że, natomiast toczenie wykonywać przy pomocy tak zwanego wału pociągowego przy zastosowaniu kół zębatach i drażka zębatego, umieszczonego na podstawie maszyny.

Dla uniknięcia tychże niedokładności stosowano także dwa wały śrubowe, z których jeden służył do toczenia, a drugi wyłącznie do nacinania zwojów.

W obydwóch wypadkach takie podwójne urządzenie podraża znacznie maszynę i zwiększa jej rozmiary. Prowadzenie wózka tokarki, przy zastosowaniu powyżej wspomnianego podwójnego urządzenia, jest naprężane w sposób niepożądany, ponieważ punkt zaczepienia siły przenosi się prostopadle do kierunku ruchu.

Te wady i niedokładności usuwa niniej-

szy wynalazek zapomocą sprzęgania w ten sposób wału wodzącego z wózkiem tokarki w różnych miejscach, że przy każdym przebiegu pracy (obtaczania lub nacinania zwojów) stosuje się pewna część wału wodzącego, mianowicie jedna część przy obtaczaniu i druga zaś podczas nacinania zwojów.

Przykład wykonania wynalazku jest w ogólnych zarysach przedstawiony na załączonym rysunku.

Wał wodzący *b* umieszczony jest w taki sposób na sankach *a*, że sprzęga się on w sposób zmienny za pośrednictwem dwóch nakrętek *c* i *d* z sankami *a*. Zależnie od tego, czy wał *b* połączony jest z wózkiem tokarki zapomocą nakrętki *c*, czy też *d*, wał ten pracuje w jednym lub drugim miejscu, wskutek czego przy określonym przebiegu pracy pracuje tylko pewna część wału wodzącego.

Dzięki temu urządzeniu unika się tych znacznych kosztów, jakie powstają przy zastosowaniu drugiego wału i jego napędu, i związanego z tem zwiększenia rozmiarów poszczególnych części maszyn.

Wspomniane niedokładności w prowadzeniu wózka tokarki usuwa się całkowicie, ponieważ jeden wał tego nowego urządzenia ustawia się prawidłowo. Przy zmiennem

używaniu obydwóch nakrętek punkt zaczepienia siły przenosi się wyłącznie w kierunku ruchu.

Nowe urządzenie nadaje się zwłaszcza do takich maszyn, które posiadają krótki wał śrubowy, np. do tokarek rewolwerowych, do tokarek służących do nacinania zwojów na rurach i tym podobnych obrabiarek. Zaletą urządzenia według niniejszego wynalazku jest także możliwość zastosowania tego urządzenia w sposób bardzo prosty do wielu istniejących już maszyn.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Tokarka z wałem wodzącym, nadająca się szczególnie do obrabiania rur (obtaczanie i nacinanie zwojów śrubowych), znamienna tem, że wał wodzący może być sprzęgany w różnych miejscach z wózkiem tokarki.

2. Tokarka według zastrz. 1, znamienna tem, że wał wodzący (*b*) jest umieszczony w górnych sankach wózka (*a*) tokarki i sprzężony z nim za pośrednictwem nakrętek (*c*, *d*).

Johannes Wilberz.

Zastępca: I. Myszczyński,
rzecznik patentowy.

